

teden Univerze v Ljubljani

RA SLOVENIJA 1, 04.12.2006, PROGRAM A1, 14.15

Ob 14.15. pa na Programu A1, kot smo napovedali, nekaj več o tednu Univerze v Ljubljani, ki se začne danes. Ljubljanska univerza je največja slovenska univerza s 57.000 dodiplomskimi študenti. V petih dneh se bodo na sedežu univerze in na njenih članicah, fakultetah zvrstili številni dogodki, predavanja, razstave, seje in podelitve nagrad. V dvorani rektorjev na sedežu ljubljanske univerze pa bo na ogled zanimiva razstava o dogodkih iz študentskega gibanja med letoma 1968 in 1972, v času, ko je socialni in politični nemir zajel Jugoslavijo in torej tudi Slovenijo.

MAJA DERČAR: Leto 1968 je povsod po Evropi znano kot leto množičnih študentskih demonstracij.

Spomnimo se o vrelišču v Parizu, pa na Češkem in seveda v Beogradu. Tem so se pridružile še demonstracije v Ljubljani, ki so zrušile mit o brezkonfliktnosti socialistične samoupravne družbe. Študenti so bili odločeni, da sami vplivajo na svojo prihodnost. Zavzeli so se za odpravo socialnih razlik in privilegijev v družbi ter za izboljšanje svojega materialnega položaja. Vse glasneje so zahtevali tudi reformo univerze. Njihove zahteve interpretira Klemen Slakonja, študent dramske igre.

KLEMEN SLAKONJA: Nepoštene bogatije je treba preprečiti, ker nasprotujejo principom naše družbene ureditve, zahtevamo dosledno osebno odgovornost na vseh nivojih. Svoje znanje želimo uporabiti doma. Univerzitetna diploma naj bo izkaz najsposobnejših. Sposobni smo prevzeti odgovornost na vseh samoupravnih organih univerze. Status študenta naj zagotavlja tudi popolno zdravstveno zavarovanje. Študentski domovi, integrirani v univerzo, so bistveni pogoj uspešnega študija. Današnja slovenska vlada nam daje poročstvo za uspešno reševanje naših problemov. Od uprave in naših predstavnikov v svetu naselja zahtevamo dosledno odgovornost. Obsojamo udiranje študentov v podnajemnikov pri privatnikih.

DERČAR: Študentsko gibanje v Ljubljani je svoj vrh doseglo leta 1971, razmere so se zaostrele ob problematiki hrupa in prometa na Aškerčevi cesti. Takratno dogajanje opisuje Tatjana Dekleva.

TATJANA DEKLEVA: Razmere so se zaostrele ob problemu prometa in hrupa na Aškerčevi cesti, na katerega so opozorili z množičnim protestnim shodom pred Filozofsko fakulteto, ki se je spontano nadaljeval s pohodom proti centru mesta. Po tem dogodku so bile vse ostrejšje tudi reakcije milice, ki je s posegom na Filozofski fakulteti kršila tradicionalno nedotakljivost univerzitetnega prostora. Zaostrene razmere so privedle do enotedenske zasedbe Filozofske fakultete, nad katero so študentje izražali predvsem solidarnost z zaprtimi študenti in zahtevali čim prejšnjo rešitev kazenskih postopkov.

DERČAR: Problem Aškerčeve, torej prostorske stiske na Filozofski fakulteti v Ljubljani pa je še danes eden najbolj perečih v visokem šolstvu pri nas. Razstava o dogodkih iz študentskega gibanja med letoma 1968 in 1972 kaže na to, kako pomemben del družbe je mlada generacija. Mnogi protagonisti iz vrst študentskih protestnikov s konca 60ih in začetka 70ih let so bili nosilci kasnejših družbenih sprememb. Danes so mnogi na čelu pomembnih institucij. O pomenu razstave Ivan Svetlik, prorektor ljubljanske univerze.

IVAN SVETLIK: Tako razstava govori seveda o tej nezaustavljivosti družbenih sprememb in o tem, kako nam pravzaprav dogodki iz preteklosti prinašajo na nek način določajo sedanosti in kako ta sedanost³⁷

pravzaprav šele čez nekaj časa dobi neko novo, novo obličje. Študentsko gibanje 1968 - 1972 je sicer izgubilo svoj notranji naboj in je bilo tudi zaustavljeno z določenimi potezami, zlasti z reorganizacijami, med katere spada tudi lahko rečemo razbitje ali decentralizacija univerze, katere posledice do neke mere čutimo pravzaprav še danes in v tem smislu seveda lahko prepoznavamo, kako pomembna je zgodovina za današnji čas.

DERČAR: Razstava je tudi priložnost za spraševanje o trenutnem stanju na Univerzi v Ljubljani, o njeni odprtosti, o njenem posluhu za študentsko problematiko in o organiziranosti samih študentov.

SVETLIK: Takrat je mogoče ta generacija iskala obliko, kako se izraziti, ker je ni imela tudi na ulici, danes bi lahko morda rekli, da same institucije, v katere je ujeta študentska populacija morda včasih dušijo njeno iniciativo bolj kot pa jo vzpodbujajo.

DERČAR: Razstava dogodkom izpred več kot 40ih let podeljuje enkratnost, skoraj neponovljivost, še posebej, če si zamislimo današnjo naraščajočo individualizacijo, ki otežuje oziroma preprečuje kolektivno delovanje študentov. Sicer pa se univerza ob razstavi lahko vpraša tudi o svojih trenutnih problemih, povezanih predvsem s težko bolonjsko reformo. Bi morali študenti spet stopiti skupaj in zahtevati kvalitetne študijske programe? Teden Univerze v Ljubljani nudi veliko priložnosti za takšne in drugačne razmisleke, sicer pa se bodo v naslednjih dneh zvrstile tri osrednje prireditve, in sicer slavnostna seja senata, razglasitev novoimenovanih rednih profesorjev ter podelitev Prešernovih nagrad študentom.